

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
Ліцею імені Тараса Городецького
Шептицької міської ради
Протокол від 29.08.2025 № 01

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ
Ліцею імені Тараса Городецького
Шептицької міської ради
№ 71 від 29.08.2025 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
профільної середньої освіти
для 10-11 класів
Ліцею імені Тараса Городецького
Шептицької міської ради

Шептицький, 2025

ЗМІСТ

I	Загальні положення	3
II	Вимоги до осіб, які можуть розпочати здобуття профільної середньої освіти	4
III	Загальний обсяг навчального навантаження	4
IV	Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та предметів, логічна послідовність їх вивчення	5
V	Очікувані результати навчання (компетентності) учнів, визначені відповідним державним стандартом закладів загальної середньої освіти III ступеня	7
VI	Опис інструментарію оцінювання	12
VII	Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти	15
VIII	Опис форм організації освітнього процесу	17
IX	Порядок проведення оцінювання навчальних досягнень учнів-екстернів за курс повної загальної середньої освіти	20
X	Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня	22
XI	Додатки. Навчальні плани	25

I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Призначення закладу полягає у забезпеченні якісної профільної середньої освіти, підвищенні ефективності освітнього процесу з одночасним урахуванням потреб громади, а також особистих потреб здобувача освіти, спроможного реалізувати власний позитивний потенціал, розвитку та формування у нього ключових компетентностей, необхідних для успішної конкурентоспроможної життєдіяльності.

Профільне навчання спрямоване на набуття старшокласниками навичок самостійної науково-практичної, дослідницько-пошукової діяльності, на розвиток їхніх інтелектуальних, психічних, творчих, моральних, фізичних, соціальних якостей, на прагнення до саморозвитку та самоосвіти.

Мета профільного навчання – забезпечення можливостей для рівного доступу учнівської молоді до здобуття загальноосвітньої профільної та початкової допрофесійної підготовки, неперервної освіти впродовж усього життя, виховання особистості, здатної до самореалізації, професійного зростання й мобільності в умовах реформування сучасного суспільства.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом:

- реалізації поетапної розбудови ліцею та формування якісної освітньо-методичної бази профільної середньої освіти;
- функціонування системи формування компетентностей та підвищення якості знань здобувачів освіти;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників та посилення кадрового потенціалу закладу освіти.

Освітня програма профільної середньої освіти для 10-11 класів Ліцею імені Тараса Городецького Шептицької міської ради (далі Освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма розроблена відповідно до статті 33 Закону України «Про освіту» (05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами); статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» (06.01.2020 №463-IX, (зі змінами); постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011р. №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 07.08.2013р. №538, від 26.02.2020 № 143) та на основі типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня затвердженої наказом МОН України № 408 від 20.04.2018 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (в редакції наказу МОН України від 20.06.2025 № 890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти»).

Освітня програма, що реалізується в закладі визначає:

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою;
2. Загальний обсяг навчального навантаження;
3. Перелік, зміст, тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
4. Очікувані результати навчання (компетентності) учнів, подані в рамках навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
5. Опис форм організації освітнього процесу
6. Опис інструментарію оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти;
7. Перелік навчальних програм.

Основним засобом реалізації призначення закладу загальної середньої освіти – є засвоєння учнями ліцею обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же

час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальній, трудовій, художньо-естетичній тощо);
- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
- упровадження інтегрованих курсів, індивідуальних занять, курсів за вибором.

Освітня програма спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалення та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

II ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ ЗДОБУТТЯ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Здобувати профільну середню освіту можуть особи, які завершили здобуття базової середньої освіти. Учні, які здобули базову середню освіту, на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Освітня програма забезпечує можливості для побудови індивідуальних траєкторій навчання здобувачів профільної середньої освіти.

За потреби в закладі може бути організоване здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі.

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

III ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10 та 11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік,

для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Період навчання 10-х класів вважається профільно-адаптаційним, навчання в 11-му класі - профільним.

Детальний розподіл тижневого навчального навантаження окреслено у навчальному плані для 10-го та 11-го класу ліцею. (Додаток 1, 2, 3).

Навчальний план містить тижневий обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних

предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на індивідуальні консультації тощо.

На основі навчального плану заклад складає на кожен навчальний рік річний навчальний план з конкретизацією варіанту організації освітнього процесу, профілю навчання, варіативної складової, враховуючи особливості регіону, індивідуальні освітні потреби учнів та інші можливості забезпечити їх якісну реалізацію.

IV ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ, ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ ТА ПРЕДМЕТІВ, ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ

Ліцей імені Тараса Городецького Шептицької міської ради для складання власного навчального плану використав перший та другий варіант організації освітнього процесу (Додаток 1,2).

Навчальний план містить перелік базових предметів та інтегрованих курсів. До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова» (англійська), «Іноземна мова (німецька/французька)», «Історія: Україна і світ» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих предметів: «Історія України», «Всесвітня історія»), «Громадянська освіта», «Математика», («Алгебра», «Геометрія»), «Природничі науки» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих природничих дисциплін: «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія»), «Фізична культура», «Захист України».

Частину навчальних годин обох варіантів навчальних планів призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в 10-11 класах. Профіль навчання формується закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію. (Додаток 3)

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, що вивчаються на профільному рівні;
- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

Рішення про розподіл годин для формування профілю для 10-11-х класів заклад приймає, враховуючи освітні запити учнів, батьківської громадськості, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічне та методичне забезпечення та з метою створення умов для продовження якісного навчання у старшій школі:

Профіль навчання *	10 клас	11 клас
Математичний	10-А	11-А
Фізико-математичний	10-А	11-А
Хіміко-біологічний	10-Б	11-Б
Іноземні мови (англійська, німецька або французька):	10-В	11-В
Інформаційні технології	10-Г	11-Г
Українська філологія	10-Д	11-Д
Історичний профіль	10-Е	11-Е

* - кількість профільних класів визначається числовим індексом, наприклад: А1, А2, Б1, Б2 і т. д.

Кількість годин для вивчення профільних предметів складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення відповідних базових предметів, інтегрованих курсів і кількості годин, передбачених на профільні предмети. (Додаток 1,2,3)

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами: «Інформатика», «Технології», «Мистецтво», що

вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учень обирає два предмети для вивчення в 10 - 11 класах (години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами).

З урахуванням освітніх запитів учнів, батьківської громадськості; кадрового, матеріально - технічного та методичного забезпечення, з метою створення умов для продовження якісного навчання запроваджується спецкурс для 10-х класів «Фінансова грамотність» Поряд з цим питання фінансової грамотності проходять наскрізною змістовною лінією через усі навчальні програми у закладі.

Вивчення базового предмета «Фізика і астрономія» буде здійснюватися як два окремі предмети - «Фізика» (за програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В. М.), «Астрономія» (за програмою авторського колективу під керівництвом Яцківа Я. Я.).

Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу або його заступниками. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведених для кожного предмета.

Також для організації підготовки учнів до НМТ (ЗНО) та відповідного аналізу обраних учнями предметів до річного навчального плану було додано додаткові години для підсилення предметів, а також години для індивідуальних консультацій, які є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів-старшокласників та реалізуються за рахунок додаткових годин, передбачених у додатках 1,2 навчального плану.

Курси за вибором разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних (а за потреби і непрофільних) предметів, можуть містити додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, знайомити учнів із галузями знань, не представленими в змісті окремих предметів, але орієнтованими на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю навчання тощо. Заклад може обирати відповідний курс із розроблених і рекомендованих/схвалених для використання.

В 10-11 класах по 2 години передбачено на спецмедгрупу.

Кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, зазначена у навчальному плані Типової освітньої програми, розподіляється з урахуванням терміну навчання, контингенту учнів тощо.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту». При визначенні гранично допустимого навантаження учнів, враховано санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків.

Для виконання річного навчального плану та з метою виконання вимог до тижневого навантаження учнів у межах гранично допустимого навантаження предмети, на які виділено не цілу кількість годин, будуть викладатись протягом навчального року.

Здійснюється поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Порядку поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти» (в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 808 від 03.06.2025).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

У ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТІ) УЧНІВ, ВИЗНАЧЕНІ ВІДПОВІДНИМ ДЕРЖАВНИМ СТАНДАРТОМ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ II СТУПЕНЯ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі, а саме, задоволення пізнавальних інтересів і освітніх потреб старшокласників, зумовлених їх подальшими життєвими планами і орієнтацією на майбутню професію, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами

		навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати;

		використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.

		Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	---

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Формування відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети

	між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів упевненість у собі.
Фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

- громадянська освіта (10 клас);
- фінансова грамотність (10 клас);
- інтегрований курс «Історія: Україна і світ» (10-11 класи);
- біологія і екологія (10-11 класи);
- інтегрований курс «Природничі науки» (10-11 класи).

Організація освітньої діяльності повинна бути спрямована на задоволення і розвиток пізнавальних інтересів, нахилів і здібностей здобувачів профільної освіти, сприяння їхньому життєвому і професійному самовизначенню, забезпечувати можливість конструювання кожним учнем власної освітньої траєкторії, створювати умови для цілеспрямованої підготовки учнів до успішного продовження навчання на наступних рівнях освіти за обраним напрямом спеціалізації.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міждисциплінарних і внутрішньодисциплінарних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для

систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

З цією метою у ліцеї проводиться пошуково-дослідницька робота учнів відповідно до профільних предметів, таким чином розширюються предметні компетентності учнів ліцею, формуються навички критичного мислення, уміння працювати з інформацією, здійснювати її аналіз, синтез, вироблення навичок дослідницької діяльності.

VI ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливих оцінювання результатів навчання.

Для забезпечення цілісності освітнього процесу необхідно враховувати результати оцінювання навчальних досягнень учнів/учениць в добірї змісту, форм і методів роботи для кожного уроку. Також важливо формувати в учнів уміння аналізувати власну роботу, власні результати навчання, визначати для себе подальші завдання. Тому необхідно включати роботу з учнями за результатами оцінювання, самооцінювання, взаємооцінювання. На кожному уроці та в позаурочний час створюються умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія).

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем /ученицею принципів доброчесності під час певного виду діяльності на уроці, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Учитель може використовувати самостійно визначені або розроблені способи фіксації зворотного зв'язку з учнями, керуючись правом на автономію у виборі змісту, форм і методів роботи. При цьому важливим є забезпечення ефективності процесу оцінювання задля досягнення очікуваних результатів учнями.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам).

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану. Педагогічна рада закладу може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Система оцінювання в закладі, що включає принципи, форми, методи, критерії, процедури та правила оцінювання, ґрунтується на національних критеріях та вимогах оцінювання, враховує національну шкалу оцінювання та ілюструє культуру оцінювання, сформовану закладом освіти. Оцінювання результатів навчання учнів у закладі здійснюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17), наказу МОН України від 13.04.2011 №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти».

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

Рівні навчальних	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
---------------------	------	--

досягнень		
I. Початковий	1	Учень (учениця) може розрізняти об'єкти вивчення
	2	Учень (учениця) відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень (учениця) відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учень (учениця) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	7	Учень (учениця) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Знання учня (учениці) є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності
	9	Учень (учениця) добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень (учениця) має міцні знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення, аргументувати їх
	11	Учень (учениця) на високому рівні володіє узагальненими знаннями в обсязі та в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учень (учениця) має системні глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Оцінювання навчальних досягнень учнів базової школи здійснюється за 12-бальною шкалою і його результати позначаються цифрами від 1 до 12.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та ін.) та Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти. Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконання робіт. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з усіх предметів розміщені на офіційному сайті закладу. Зворотній зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня/ учениці. Труднощі в навчанні обговорювати з учнями індивідуально. Зворотній зв'язок надавати у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Основними видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завданнями є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. Формами поточного оцінювання є індивідуальне та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; зарисовки біологічних об'єктів; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основою для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу). Перед початком вивчення чергової теми всі учні ознайомлюються з тривалістю вивчення теми (кількість занять), кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення, умовами оцінювання. Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує: усунення безсистемності в оцінюванні, підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь, індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання, систематизацію й узагальнення навчального матеріалу, концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета. Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, всіх видів навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми та навчальної активності школярів.

Семестрове оцінювання здійснюється за результатами тематичного оцінювання. При цьому вчителями враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Учень/учениця має право на підвищення семестрової оцінки.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. При виставленні річної оцінки враховуються: динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці з предмета протягом року, важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту, рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті знання протягом навчального року тощо. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри, проте слід дотримуватись єдиного підходу при оцінюванні до усіх учнів класу.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621).

При оцінюванні навчальних досягнень учнів вчителі враховують характеристику відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність; якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність; сформованість предметних умінь і навичок; рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо; досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези); самостійність оцінних суджень. Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну. Глибина знань-усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань. Гнучкість знань-умінь учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих. Міцність знань-тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях. Повнота знань -кількість знань, визначених навчальною програмою. Системність знань-усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших. Знання є складовою умінь учнів діяти. Уміння виявляються в різних видах діяльності і поділяються на розумові і практичні. Навички-дії доведені до автоматизму у результаті виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення. Ціннісні ставлення виражають особистий досвід учнів, їх дії, переживання, почуття, які виявляються у відносинах до оточуючого-людей, явищ, природи, пізнання тощо.

VII ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ОСВІТИ

Загальні положення (мета розбудови та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ліцеї):

- забезпечення якості профільної середньої освіти;
- безперервний процес підвищення ефективності освітнього процесу з одночасним урахуванням потреб суспільства, а також потреб особистості здобувача освіти;
- розвиток та формування в учнів ключових компетентностей, необхідних для успішної життєдіяльності конкурентоспроможної і самодостатньої особистості, вироблення сучасної моделі випускника ліцею, спроможного реалізувати власний позитивний потенціал.

Основними напрямками політики із забезпечення якості освітньої діяльності в Ліцеї імені Тараса Городецького є:

- якість освіти;
- рівень професійної компетентності педагогічних працівників і забезпечення їх умотивованості до підвищення якості освітньої діяльності;
- якість реалізації освітніх програм, удосконалення змісту, форм та методів освітньої діяльності та підвищення рівня об'єктивності оцінювання.

Забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти є багатоплановим і включає:

- компоненти функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти;
- наявність необхідних ресурсів (кадрових, технічних, інформаційних, наукових, навчально-методичних тощо);
- організацію освітнього процесу, яка відповідає сучасним тенденціям розвитку національної та світової економіки і освіти;
- контроль освітньої діяльності в закладі освіти.

Компоненти, ресурси, напрямки функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти – сукупність політик та відповідних процедур забезпечення якості освітньої діяльності, стандартів та програм, що реалізуються та кваліфікацій, що присвоюються. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в Ліцеї імені Тараса Городецького Шептицької міської ради включає компоненти, визначені Законом України «Про освіту» (частина 3 статті 41), за якими здійснюється процес безперервного вдосконалення якості освітньої діяльності в закладі, а саме:

- ✓ стратегію (політику), принципів та процедур забезпечення якості освіти.
- ✓ розроблення, затвердження, здійснення моніторингу та періодичний перегляд навчальних програм;
- ✓ забезпечення прозорості та зрозумілої політики щодо здобувачів освіти на усіх стадіях навчання – від зарахування до випуску, включаючи щорічне оцінювання здобувачів освіти;
- ✓ систему та механізми забезпечення академічної доброчесності педагогічних працівників і учнів ліцею.
- ✓ оприлюднені критерії, вимоги, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- ✓ оприлюднені критерії, вимоги, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- ✓ оприлюднені критерії, вимоги, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних кадрів ліцею;
- ✓ забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- ✓ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- ✓ забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти.
- ✓ забезпечення публічності інформації про освітні програми базової та профільної середньої освіти.
- ✓ створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.
- ✓ інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами ліцею.

VIII ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб, з дотриманням рекомендацій щодо організації укриття в об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту персоналу та дітей закладів освіти. Форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою ліцею. Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту», в закладі основними формами здобуття освіти є інституційна: очна (денна), дистанційна (за потреби), змішана (за потреби), що поєднує очний і дистанційний режими за допомогою технічних засобів комунікації,

доступних для учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану, індивідуальна (сімейна, екстернат, педагогічний патронаж). Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року залежно від безпекової ситуації.

Очна (денна) форма здобуття освіти, передбачає безпосередню участь здобувачів освіти в освітньому процесі, навчання в одну зміну.

Дистанційна форма, передбачає здобуття освіти за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій, навчання в одну зміну.

Змішана форма – передбачає навчання, за якого частина пізнавальної діяльності учнів відбувається на уроці під безпосереднім керівництвом учителя, а інша – у самостійній роботі з електронними ресурсами.

Сімейна (домашня) форма здобуття освіти — спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні, не нижчому за стандарти освіти, несуть батьки. Якщо рівень знань дитини виявиться незадовільним — заклад має повне право наполягати на її поверненні до очної форми навчання.

Екстернат - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства. Екстернат може організовуватися для осіб, які:

- із поважних причин (стан здоров'я, збройний конфлікт, проживання (перебування) за кордоном (для громадян України), на неконтрольованій території або на території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим надзвичайної ситуації або режим надзвичайного стану тощо) не можуть відвідувати навчальні заняття в закладі освіти або не можуть пройти річне оцінювання;

- не завершили здобуття певного рівня повної загальної середньої освіти в закладі освіти та/або не мають результатів річного оцінювання з окремих навчальних предметів та/або атестації;

- є громадянами України, які здобували або здобувають повну загальну середню освіту за кордоном (в закладах освіти інших країн);

- є іноземцями, особами без громадянства, які постійно проживають чи тимчасово перебувають в Україні, у тому числі біженцями, особами, яким надано тимчасовий чи додатковий захист в Україні, та особами, які звернулися із заявою про визнання біженцем або про надання додаткового чи тимчасового захисту, особами, які утримуються в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства;

Основною формою організації освітнього процесу в закладі є урок, як форма організації освітнього процесу, при якій педагог протягом точно встановленого часу керує колективною пізнавальною та іншою діяльністю постійної групи учнів з урахуванням особливостей кожного з них, використовуючи види, засоби і методи роботи, що створюють сприятливі умови для того, щоби всі учні опановували основи досліджуваного предмета безпосередньо у процесі навчання, а також для формування ключових компетентностей та виховання пізнавальних здібностей.

Вимоги до уроку в Ліцеї імені Тараса Городецького:

- використання новітніх досягнень науки, передового педагогічного досвіду, побудова уроків на основі закономірностей освітнього процесу;

- реалізація на уроці в оптимальному співвідношенні всіх дидактичних принципів і правил;

- забезпечення належних умов для продуктивної пізнавальної діяльності учнів з урахуванням їх інтересів, нахилів, потреб;

- установлення усвідомлюваних учнями міжпредметних зв'язків;

- зв'язок з раніше набутими знаннями й уміннями, опора на досягнутий рівень розвитку учнів;
- мотивація й активізація розвитку всіх сфер особистості;
- логічність та емоційність усіх етапів освітнього процесу;
- ефективне використання педагогічних засобів;
- зв'язок з життям, педагогічною діяльністю, особистим досвідом учнів;
- формування ключових компетентностей;
- ретельна діагностика, прогнозування, проектування і планування кожного уроку.

У залежності від дидактичних цілей і завдань освітнього процесу, реалізованих на уроці, у ліцеї використовуються різні типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Під час конструювання уроку вчитель може використовувати такі його видові типи або їх елементи: навчальна лекція, конференція, диспут, консультація, урок-семінар, екскурсія, віртуальна подорож, форум, квест інтегрований урок, відео-урок, проблемний урок, ділова гра, урок-конкурс, рольова гра, інтерактивний урок (урок-«суд», урок-дискусійна група, урок з навчанням одних учнів іншими).

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити, можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують про виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії, в першу чергу сприяють здоров'ю та покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно записувати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного конструювання сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

За необхідності освітній процес може відбуватися з використанням дистанційних технологій та у змішаному режимі із застосуванням освітніх інструментів та сучасних засобів комунікації: проведення онлайн-занять через Google Meet; розміщення заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій, ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою; використання платформи Google Classroom; розміщення рекомендацій на сайті закладу; створення груп із батьками, учнями у соціальних мережах (Viber, Telegram, WhatsApp тощо); листування через електронну пошту тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Педагоги практикують планування форм організації освітнього процесу, прописуючи їх у календарно-тематичному плануванні, таким чином бачать цілісну систему інноваційно-методичного супроводу. Такий комплексний підхід робить освітній процес ефективним, цікавим.

Організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти.

Педагогічний колектив ліцею прагне створити умови для отримання кожним учнем того рівня освіти, який відповідає його здібностям та індивідуальним особливостям; розвиток інтелектуальної, емоційної сфери старшокласника, формування його ціннісних орієнтирів, прищеплення навичок соціальної компетентності через включення кожного учня в систему професійного самовизначення. Для цього необхідним є постійний розвиток закладу, поповнення його сучасними матеріально-технічними і навчальними ресурсами, підвищення кваліфікації адміністрації та педагогічних працівників, розвиток їх творчої ініціативи в пошуках нових форм і методів педагогічної діяльності, а, головне, єднання та духовне зростання учнів, батьків і педагогів як спільноти, яка творить сприятливий для української дитини соціально-культурний простір.

ІХ ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ-ЕКСТЕРНІВ ЗА КУРС ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

З урахуванням освітніх запитів учнів, батьківської громадськості; кадрового, матеріально-технічного та науково-методичного забезпечення та з метою створення умов для

завершення навчання у ліцеї (III ступеня), заклад організує індивідуальну форму навчання (екстернат).

Для реалізації вищезазначеної мети освітній заклад має відповідну кадрову, методичну та матеріально-технічну бази. Адміністрація ліцею створює належні умови для проведення оцінювання навчальних досягнень екстерна (далі - оцінювання) та проходження ним атестації, визначає порядок, форму та терміни проведення річного оцінювання екстернів.

Екстерном є особа (незалежно від віку), зарахована (переведена) на екстернат для самостійного засвоєння освітньої програми протягом навчального року та проходження річного оцінювання навчальних досягнень та/або атестації.

Екстерн має право пройти річне оцінювання за відповідний клас (10-11) та атестацію за освітній рівень повної загальної середньої освіти та отримувати необхідні консультації педагогічних працівників закладу в межах визначеного навчального часу.

Основними формами організації освітнього процесу у ліцеї за індивідуальною (екстернатною) формою здобуття освіти навчання є консультації, річне оцінювання.

Методи і засоби навчання, які використовуватимуться для досягнення рівня очікуваних результатів навчання, спрямовані на формування ключових компетентностей, забезпечуючи діяльнісну та практичну спрямованість навчання, реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, посилюючи пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Інструменти проведення консультацій обирає учитель. Ними можуть бути: електронна пошта, відеоконференція, індивідуальна консультація.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Оцінювання екстернів за рівень повної загальної середньої освіти проводиться з усіх предметів інваріантної складової навчального плану. (Додаток 4) Підсумком цього оцінювання є виставлення річної оцінки з кожного предмета. Оцінювання з предметів проводиться, як правило, до 30 травня поточного року.

Форми та засоби оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за індивідуальною формою здійснюється відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти та особливостей, визначених Положенням про індивідуальну форму здобуття освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 № 955 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.09.2024, № 1276).

За результатами оцінювання виставляється річна оцінка з кожного предмета. Результати оцінювання навчальних досягнень екстернів за відповідний клас (річне оцінювання) оформлюються протоколом оцінювання.

При проведенні оцінювання навчальних досягнень можуть застосовуватися різні форми контролю: письмове опитування, виконання контрольних робіт та тестування, що відповідають специфіці навчального предмета.

Екстерни з числа випускників загальноосвітніх навчальних закладів попередніх років, які у свій час не мали річного оцінювання навчальних досягнень з певних предметів, проходять річне оцінювання лише з цих предметів. Наявність річного оцінювання з предметів є передумовою для проходження екстерном атестації.

Персональний склад педагогічних працівників, які забезпечуватимуть навчання за індивідуальним навчальним планом (екстернат) визначаються окремим планом та графіком.

На проведення консультацій відводиться по 15 хвилин на одного екстерна з кожного предмета згідно з графіком, затвердженим керівником (але не більше 3 годин на предмет відповідного класу).

Перелік консультацій з учнями-екстернами,

які проходять річне оцінювання за курс повної загальної середньої освіти
(Розподіл годин по предметах з розрахунку на одного учня-екстерна)

№ з/п	Назва предмета	Кількість хвилин на одного учня - екстерна
1.	Українська мова	15
2.	Українська література	15
3.	Зарубіжна література	15
4.	Іноземна мова (англійська)	15
5.	Математика. Алгебра	15
6.	Математика. Геометрія	15
7.	Інформатика	15
8.	Історія України	15
9.	Всесвітня історія	15
10.	Громадянська освіта	15
11.	Географія	15
12.	Біологія і екологія	15
13.	Фізика	15
14.	Хімія	15
15.	Мистецтво	15
16.	Астрономія	15
Всього		24 год

Для проведення річного оцінювання відводиться 1 академічна година (один урок) з кожного предмета інваріантної складової навчального плану.

Річне оцінювання учнів-екстернів
за курс повної загальної середньої освіти

(екстернатна форма здобуття освіти, мова навчання – українська)

Розподіл годин по предметах з розрахунку на одного учня – екстерна (групу)

№ п/п	Назва предмета	Кількість годин на одного учня – екстерна (групу)
1.	Українська мова	1
2.	Українська література	1
3.	Зарубіжна література	1
4.	Іноземна мова (англійська)	1
5.	Математика. Алгебра і початки аналізу	1
6.	Математика. Геометрія	1
7.	Історія України	1
8.	Всесвітня історія	1
9.	Географія	1
10.	Біологія і екологія	1
11.	Фізика	1
12.	Астрономія	1
13.	Хімія	1

14.	Інформатика	1
15.	Громадянська освіта	1
16.	Мистецтво	1
Всього		17

Х ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ ДЛЯ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІІІ СТУПЕНЯ

Перелік навчальних програм
для учнів 10-11 класів ліцею

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	Нормативна база
Освітня галузь «Мови і літератури»			
1.	Навчальна програма УКРАЇНСЬКА МОВА 10-11 класи	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
2.	Навчальна програма УКРАЇНСЬКА МОВА 10-11 класи	Профільний рівень	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
3.	Навчальна програма УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 10-11 класи	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
4.	Навчальна програма УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 10-11 класи	Профільний рівень	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
5.	Навчальна програма курсу за вибором «МОВА В ПРОСТОРІ НАВКОЛО НАС».	Основний/ поглиблений рівень»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.08.2025 № 1192
6.	ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА 10-11 класи	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
7.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів ІНОЗЕМНІ МОВИ 10-11 класи	Рівень стандарту Профільний рівень	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Суспільствознавство»			
8.	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. 10-11 клас	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
9.	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. 10-11 клас	Профільний рівень	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
10.	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ 10-11 клас	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698

11.	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «ІСТОРІЯ: УКРАЇНА І СВІТ» (інтегрований курс)	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
12.	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів ПРАВОЗНАВСТВО 10-11 класи	Профільний рівень	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
13.	Навчальна програма ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА (інтегрований курс) 10-11 класи	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
14.	ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ для учнів 9(10/11) класів закладів загальної середньої освіти (ГО Джуніор Ачівмент Україна)	Рівень стандарту	Зареєстрована в каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за №3.0211-2023
Освітня галузь «Математика»			
15.	Навчальна програма МАТЕМАТИКА 10-11 класи	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
16.	Навчальна програма МАТЕМАТИКА 10-11 класи	Профільний рівень	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Природознавство»			
17.	БІОЛОГІЯ І ЕКОЛОГІЯ 10-11 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
18.	БІОЛОГІЯ І ЕКОЛОГІЯ 10-11 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Профільний рівень	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
19.	ГЕОГРАФІЯ 10-11 класи	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
20.	ФІЗИКА 10-11 класи. Авторський колектив під керівництвом Локтева В.М.)	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.11.2017 № 1539
21.	АСТРОНОМІЯ. Авторський колектив під керівництвом Яцківа Я.Я.	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.11.2017 № 1539
22.	ХІМІЯ. 10-11 класи навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
23.	ХІМІЯ. 10-11 класи навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Профільний рівень	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
24.	Навчальна програма ПРИРОДНИЧІ НАУКИ 10-11 класи (авторський колектив: Дмитро Шабанов, Олександр Козленко)	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Технології»			

25.	Навчальна програма ІНФОРМАТИКА 10-11 класи	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
26.	Навчальна програма ІНФОРМАТИКА 10-11 класи	Профільний рівень	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
27.	Навчальна програма ТЕХНОЛОГІЇ 10-11 класи.	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Мистецтво»			
28.	Навчальна програма для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти МИСТЕЦТВО	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура »			
29.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА 10-11 класи	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
30.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА для спеціальних медичних груп 10-11 класи	Спец медгрупа	Лист МОН молодьспорту від 11.07.2012 № 1/11-11360
31.	«ЗАХИСТ УКРАЇНИ» навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.09.2023 № 1121

Освітня програма профільної середньої освіти ліцею передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом для підготовки до успішної здачі ЗНО, вступу у вузи за власними нахилами та інтересами, відчуття власної спроможності в освоєнні навчальних дисциплін.

Освітня програма закладу та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, схвалюється педагогічною радою ліцею, затверджується директором та оприлюднюються на веб-сайті закладу.

На основі освітньої програми складено навчальний план ліцею для 10- 11-х класів з сімома профілями у 10-11-х класах, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Директор ліцею
імені Тараса Городецького

Наталія ЗАПІСОЦЬКА

ХІ ДОДАТКИ

Додаток 1
до освітньої програми Ліцею
імені Тараса Городецького
Шептицької міської ради

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН для 10-11 класів (з інтегрованими курсами)

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
Базові предмети	24	22
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова ¹	2	2
Інтегрований курс «Історія: Україна і світ»	3	3
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Інтегрований курс «Природничі науки»	4	4
Фізична культура ²	3	3
Захист України	2	2
Профільні предмети і спеціальні курси	9	11
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3
Додаткові години на окремі предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	2	2
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Усього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

¹ За наявності належних умов заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення іноземної мови, використовуючи додаткові години.

² Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 10-11 класів

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
Базові предмети	27,5	26,5
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова ¹	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика	3	3
Астрономія	0	1
Хімія	1,5	2
Фізична культура ²	3	3
Захист України	2	2
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	7,5	8,5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Усього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

¹ За наявності належних умов заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення іноземної мови, використовуючи додаткові години.

² Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

Додаток 3
до освітньої програми Ліцею
імені Тараса Городецького
Шептицької міської ради

**Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів
для 10-11 класів**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
Українська мова	4	4
Українська література	4	4
Зарубіжна література	3	3
Іноземна мова	5	5
Друга іноземна мова	3	3
Історія України	3	3
Всесвітня історія	3	3
Правознавство	3	3
Економіка	3	3
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	9	9
Біологія і екологія	5	5
Географія	5	5
Фізика	6	6
Астрономія	2	2
Хімія	4	6
Інформатика	5	5
Технології	6	6
Мистецтво	5	5
Фізична культура ²	6	6
Захист України	5	5

¹ Заклад освіти може збільшувати/зменшувати кількість годин на вивчення профільного предмета

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ДЛЯ 10-11 КЛАСІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
Індивідуальна форма здобуття освіти (екстернат)

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	Кількість годин на тиждень у класах
	10	11
Базові предмети	12	14
Українська мова	1	1
Українська література	1	1
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова	1	1
Історія України	1	1
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	1	1
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	1	1
Біологія і екологія	1	1
Географія	1	2
Фізика	1	1
Хімія	1	2
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Мистецтво)	2	2
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	14	16
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	14	16